

**2. Tillæg til
§ 12 Miljøgodkendelse**

af svinebruget

”Skovlyst”

Kobbelhøje 10, Resen, 7600 Struer

den 26. april 2017

Miljøgodkendelse i henhold til § 12 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug jf. LBK nr. 442 af 13. maj 2016

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	4
Indledning.....	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse	6
1.3 Ikke teknisk resumé.....	7
1.4 Samlet oversigt over vilkår.....	10
1.5 Offentlighed	14
1.6 Klagevejledning.....	14
2. Baggrund for miljøgodkendelsen.....	16
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	16
2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, ejerforhold	16
2.3 Gyldighed	16
2.4 Retsbeskyttelse	17
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	17
3. Beliggenhed og planmæssige forhold.....	17
3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	17
3.2 Placering i landskabet	19
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	19
4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg.....	19
4.2 Ventilation	22
4.3 Fodring	22
4.4 Energi- og vandforbrug	23
4.5 Spildevand og regnvand	24
4.6 Affald.....	25
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	26
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	26
5. Gødningsproduktion og – håndtering	27
5.1 Gødningstyper og – mængder	28
5.2 Flydende husdyrgødning	28
5.3 Fast gødning og dybstrøelse	29
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	29
6.1 Ammoniak og natur.....	29
6.2 Lugt	31
6.3 Fluer og skadedyr	32
6.4 Transport	33
6.5 Støj fra anlæg og maskiner	34
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	35
6.7 Lys.....	36

7.	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	36
7.1	Ansøgers BAT redegørelse	36
7.2	Management	37
7.3	Foder	38
7.4	Forbrug af vand og energi	38
7.5	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	39
7.6	Staldindretning	40
7.7	Kommunens samlede vurdering af anvendelse af BAT	42
8.	Alternative løsninger og 0-alternativ	43
9.	Husdyrbrugets ophør	43
10.	Egenkontrol og dokumentation	44
	Bilag 1 – Anlægsoversigt	45
	Bilag 2 – Transportveje	46
	Bilag 3 – Beskyttede naturområder	48
	Bilag 4 – Kapacitetserklæring for opbevaring af husdyrgødning	49
	Bilag 5 - Situationsplan med drænforhold	51

Datablad

Godkendelsesdato	26. april 2017
Afgørelsestype	§ 12 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (mere end 250 DE)
Husdyrbrugets navn	”Skovlyst”
Husdyrbrugets adresse	Kobbelhøje 10, Resen, 7600 Struer
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Martin Agerskov Langergårdvej 8, 7600 Struer Telefon 97861242 – 20288242 e-mail: marlund@marlund.dk
Brugstype	Svinebrug
CVR nr. / P nr.	1356 6240
CHR nr.	62624
Ejendomsnr.	6710042301
Matrikel nr.	88a og 88b Klosterheden, Gudum 2b og 1r Den sydlige Del, Resen 24b og 51 Resen By, Resen
Husdyrbrugets miljøkonsulent	Helle Kalkrup, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig hek@lemvig-landbo.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Plan- og Miljøcenter, Østergade 11-15, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Kristian Iversen
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	Vilkår erstattet med nye og ændrede vilkår i 2. tillæg.
1. Tillæg	Ophævet
2. Tillæg	2025

Indledning

Martin Agerskov har den 13. november 2015, ansøgt om 2. tillæg, jf. husdyrgodkendelsesloven¹, til den eksisterende § 12 godkendelse af 29. september 2010 af bedriften ”Skovlyst”, Kobbelhøje 10, Resen, 7600 Struer.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i husdyrgodkendelsesloven. Husdyrbruget er omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC direktivet², idet svinebruget har flere end 750 stipladser til søer.

Husdyrbruget blev miljøgodkendt den 29. september 2010 til 1.000 årssøer, 5.000 gylte og polte (30-50 kg), 2.000 gylte og polte (30-75 kg), 2.900 slagtesvin (30-107 kg), 500 slagtesvin (30-130 kg) og 16.000 smågrise (7,2-30 kg).

Miljøgodkendelsen omfattede hele husdyrbruget med tilhørende arealer og ovennævnte dyrehold.

Der ansøges om tillægsgodkendelse, idet der ønskes en udvidelse af produktionen, dels i eksisterende staldanlæg og dels i en nybygget fare- og klimastald. Al produceret husdyrgødning afsættes fortsat til Biogas, og der modtages afgasset biomasse retur til udspreddning på udbringingsarealerne.

Tillægget til miljøgodkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag³, og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Seneste version af ansøgningen er indsendt den 2. marts 2016.

I tillægget til miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udvidelse af produktionen, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i tillægsgodkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt. Vurderingerne er foretaget ud fra de seneste 8 års ændringer jf. kravene i loven.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø samt ressourceforbrug.

Bedriften har ikke biaktiviteter, som er omfattet af godkendelsespligt.

2. tillæg til Miljøgodkendelsen blev oprindeligt meddelt den 30. marts 2016.

Den 8. marts 2017 fremsender Murer Bjarne Kaalund på vegne af Martin Agerskov en ansøgning om dispensation fra afstandskrav, idet den nye staldbygning ikke kan overholde afstandskravet på 15 m til dræn/rørlagt vandløb, som oprindeligt forudsat i 2. tillæg til Miljøgodkendelse.

Når der dispenseres i forbindelse med et projekt, hvor der også er krav om godkendelse efter § 12, skal dispensationen jf. § 9 i Husdyrgodkendelsesloven¹ være indeholdt i afgørelsen om godkendelse.

Derfor valgte Struer Kommune den 8. marts 2017 at genoptage behandlingen af 2. tillæg til miljøgodkendelsen.

---

¹ LBK nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996

³ Ansøgningsskema 79.310, (version 5 af 2. marts 2016)

1. Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 13. november 2015 modtaget en ansøgning om tillæg til § 12 miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Kobbelhøje 10, Resen, 7600 Struer. Der ansøges om godkendelse af en driftsmæssig udvidelse af svineproduktionen fra 462,84 DE til 574,13 DE.

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny klima- og farestald med 130 stipladser til søer og 3.200 stipladser til smågrise.

Idet ejendommen tidligere er miljøgodkendt, er det alene ændringerne, der er omfattet af godkendelsespligt.

Da der i forbindelse med produktionsudvidelsen ud over nybyggeriet også vil ske ændringer i eksisterende staldanlæg, vil vilkår i den oprindelige miljøgodkendelse fra 2010 være irrelevante. Derfor erstattes alle vilkår i den oprindelige miljøgodkendelse med nye eller ændrede vilkår i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen.

1. tillæg, der alene vedrører arealdelen, bliver med det nye tillæg irrelevant og ophæves derfor når 2. tillæg tages i brug.

Tillægsgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 79310. Seneste version (nr. 5) af ansøgningen er modtaget den 2. marts 2016.

2. tillæg til Miljøgodkendelsen blev oprindeligt meddelt den 30. marts 2016.

Den 8. marts 2017 fremsender Murer Bjarne Kaalund på vegne af Martin Agerskov en ansøgning om dispensation fra afstandskrav, idet den nye staldbygning ikke kan overholde afstandskravet på 15 m til dræn/rørlagt vandløb, som oprindeligt forudsat i 2. tillæg til Miljøgodkendelse.

Når der dispenseres i forbindelse med et projekt, hvor der også er krav om godkendelse efter § 12, skal dispensationen jf. § 9 i Husdyrgodkendelsesloven¹ være indeholdt i afgørelsen om godkendelse.

Derfor valgte Struer Kommune den 8. marts 2017 at genoptage behandlingen af 2. tillæg til miljøgodkendelsen.

Struer Kommune har senest gennemført et tilsyn på ejendommen den 7. oktober 2016.

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed 2. tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Struer Kommune meddeler samtidig dispensation til afstandskravet på 15 meter til vandløb (herunder dræn) i Husdyrgodkendelseslovens § 8.

Tillægget omfatter svinebruget "Skovlyst", Kobbelhøje 10, Resen 7600 Struer med tilhørende anlæg (se bilag).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at udvidelsen af produktionen, med de pågældende vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder⁴, natur i øvrigt, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

---

⁴ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

De generelle beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen.

Tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøbeskyttelsesloven) skal søges separat. Der skal bl.a. indhentes udledningstilladelse til overflade-/tagvand og byggetilladelse inden byggeriet af stalden igangsættes. Det bemærkes at den nye stald er opført inden genoptagelsen af 2. tillæg til Miljøgodkendelsen.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra godkendelsen tages i brug, herunder i indkørsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven¹ med tilhørende bekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens elektroniske vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁶. Jf. denne skal kommunen, før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi” (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

Med lov nummer 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love, fremgår det af § 10 Stk. 10: *I verserende sager i 1. instans om tilladelser og godkendelser efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, fastsætter kommunalbestyrelsen ikke vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer.*

Derfor er der ikke vurderet på udbringningsarealerne i genbehandlingen af denne tillægsgodkendelse.

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter driftsbygninger og anlæg på Kobbelhøje 10.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til gældende regler¹.

---

⁵ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Bekendtgørelse nr. 1828 af 16. december 2015 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af isse arter.

Produktion

Der søges om tillæg til miljøgodkendelsen af 29. september 2010 til at bygge en ny klima- og farestald samt til en udvidelse af dyreholdet, svarende til en samlet produktion på 1.350 årssøer, 23.400 smågrise (7,2-30 kg), 3.000 polte (30-100 kg), 5.000 polte (30-50 kg), 2.000 polte (30-75 kg) og 1.200 slagtesvin (30-107 kg) i alt svarende til 574,13 DE på godkendelsestidspunktet.

Udvidelsen er på i alt 111,29 DE.

Produktionen finder sted i nybygget klima- og farestald og i eksisterende anlæg. Eksisterende stalde anvendes uændret, men inventaret tilpasses de ansøgte dyretyper.

Placering og driftsbygninger

Husdyrbruget ligger i landzone. Nærmeste byzone- eller sommerhusområde er Struer, som er beliggende i en afstand af ca. 3.700 m øst for Kobbelhøje 10.

Afstanden til nærmeste bolig i nærmeste samlede bebyggelse, Klosterhedevej 8, Gudumbro, 7620 Lemvig er ca. 2.400 m i nordvestlig retning fra Kobbelhøje 10. Nærmeste enkeltboliger uden landbrugspligt er Kobbelhøje 6, der ligger ca. 480 meter øst for nærmeste bygning på Kobbelhøje 10.

Udvidelsen sker dels i eksisterende stalde, dels i nybygget klima- og farestald, der bygges sydvest for og i tilknytning til eksisterende anlæg.

Der er på ansøgningstidspunktet ingen planer om renoveringer, med ændringer i det eksisterende staldsystem indenfor en 8-årig tidshorisont.

Forurening og gener fra husdyrbruget

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Ansøgningen viser at det maksimalt acceptable ammoniaktab, der i denne ansøgning svarer til en 30 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det såkaldt "bedste staldsystem mht. ammoniakfordampning" i 2005/2006, er overholdt.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Det er vurderet at hverken kategori 1, 2 eller 3 natur, bliver væsentligt påvirket som følge af ammoniaknedfaldet fra det ansøgte.

Lugt

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Kobbelhøje 6	0	NY	338,25	228,18	338,25	228,18	586,20	Ja	Ja
+ Klosterhedevej 8	0	NY	711,16	517,27	711,16	517,27	2.465,45	Ja	Ja
+ Struer	0	NY	933,14	692,97	933,14	692,97	3.724,07	Ja	Ja

Husdyrbruget overholder lugtgeneafstanden til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Den beregnede lugt konsekvensafstand er på 1.065 m.

Støv, støj og fluer

Ændringen af produktionen på ejendommen forventes ikke at medføre væsentlige gener i forhold til støv, støj og fluer.

Transport

Antallet af transporter med dyr, foder og husdyrgødning øges fra ca. 1.481 til ca. 1.681 årligt. Den største stigning i transporterne vil være i lastbiltransport med gylle til og fra biogasanlæg, idet alt husdyrgødning afsættes til biogas og der modtages afgasset gylle retur.

Hovedparten af transporterne foregår indenfor normal arbejdstid. Dog er der spidsbelastningsperioder i forbindelse med gyllekørsel og høst. Desuden kan der være transporter, hvor landmanden ikke har indflydelse på tidspunkt, som f.eks. afhentning af slagtedyr.

Transportveje fremgår af bilag 2.

Det vurderes, at ændringen i antallet af transporter ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne. Blandt andet kører Måbjerg Bioenergy altid med rene og lukkede tankbiler til transport af gylle og afgasset gylle.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor, som findes eller kan forventes at leve i området omkring husdyrbruget.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Produktionen finder sted i eksisterende anlæg, og i nybygget klima- og farestald.

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde, fosfor ab lager samt krav til gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt.

Kravene for ammoniakemission og fosfor ab lager er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, maj 2011.

Struer Kommune vurderer at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Det vurderes at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i godkendelsen overholdes.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Ansøger har ikke umiddelbart undersøgt alternative placeringer til den nye klima- og farestald, idet det vurderes at være en optimal placering af hensyn til intern transport af dyr og hensynet til smittebeskyttelse. Desuden placeres nybyggeriet i retning væk fra nærmeste omboende og skjult af det eksisterende anlæg.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Hvilket blandt andet ud fra et økonomisk synspunkt ville være uhensigtsmæssigt.

1.4 Samlet oversigt over vilkår

Generelt

- 1) Alle vilkår i den oprindelige godkendelse fra 29. september 2010, ophæves når 2. tillæg til miljøgodkendelsen tages i brug.
- 2) 1. tillæg til miljøgodkendelsen ophæves, når 2. tillæg tages i brug.
- 3) 2. tillæg til miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter meddelelsen. Med udnyttet menes, at det ansøgte byggeri af ny klima- og farestald er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse, samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

- 4) Dræn der ikke kan overholde afstandskravet i § 8 stk. 1 pkt. 3 i husdyrgodkendelsesloven, skal føres i lukkede ikke permeable rør, ud i en afstand af mindst 15 meter fra den nye stald.
- 5) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal produktion på 1.350 årssøer, 23.400 smågrise (7,2-30 kg), 3.000 polte (30-100 kg), 5.000 polte (30-50 kg), 2.000 polte (30-75 kg) og 1.200 slagtesvin (30-107 kg) i alt svarende til 574,13 DE på godkendelsestidspunktet.
- 6) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 7) Der må opføres en ny klima- og farestald med 130 stipladser til søer og 3.200 stipladser til smågrise.
- 8) Rundt om anlægget skal den eksisterende beplantning bibeholdes og vedligeholdes som et tre-rækket læhegn eller en lignende tæt og lav beplantning, bestående af egnstypiske træer og buske.
Vedligeholdelsen skal foregå ved indplantning af enkelte træer og buske, hvor der opstår huller i beplantningen.

Energi og vandforbrug

- 9) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

Spildevand og regnvand

- 10) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

Affald

- 11) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til for-

målet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettes med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale og bortskaffes som farligt affald.

Beredskabsplan (driftsforstyrrelser og uheld)

- 12) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.

Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 13) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 14) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

Håndtering af gylle

- 15) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 16) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

- 17) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til væsentlige lugtgener for omboende, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte skal afholdes af husdyrbruget.

Fluer

- 18) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologis vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 19) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

Støj

- 20) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 3 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 21) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, *pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder*.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

BAT

- 22) Der skal anvendes fasefodring.
- 23) Foderblandingerne skal være tilsat fytase.
- 24) Alle tre gyllebeholdere skal være forsynet med teltoverdækning.
- 25) Løbe-drægtighedsstalden skal være forsynet med et gyllekølingsanlæg i de 2.500 m² gyllekanaler.
- 26) Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 249.660 kWh.
For at nå den planlagte reduktion i ammoniakemissionen på 10,88 %, skal der i gennemsnit over året køles med mindst 11,4 W/m².
Varmepumpen skal derfor kunne levere en køleeffekt på mindst 28.500 W = 28,5 KW
- 27) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8.760 timer/år ved en køleeffekt på 28,5 KW
- 28) Etableres en pumpe med større køleeffekt kan driftstiden reduceres tilsvarende, jf. følgende formel, hvor der tages udgangspunkt i en pumpe på 60 KW: $28,5 \text{ KW} / 60 \text{ KW} \times 8.760 \text{ timer} = 4.161 \text{ timer/år}$.
- 29) Der skal være tæller til registrering af timeforbrug og kW forbrug på varmpumpen til dokumentation af driftstiden. Den månedlige driftstid og kW forbrug skal indføres i driftsjournalen.
- 30) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop. Enhver type af driftsstop noteres i

driftsjournalen sammen med årsagen hertil. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Det skal indføres i driftsjournalen hvornår der er foretaget vedligehold af gyllekølingsanlægget og hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler.

Foranstaltninger ved ophør

- 31) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
  - Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
  - Foderbeholdere og -anlæg skal tømmes.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
  - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

Egenkontrol og dokumentation

- 32) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal dyr.
- 33) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen opgjort for hvert planår.
- 34) Mindst én gang pr. kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres. Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 35) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Det oprindelige udkast til 2. tillæg til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger og dennes konsulent i 14 dage. Efterfølgende har udkastet været i 3 ugers nabo/partshøring med frist for indgivelse af bemærkninger senest den 22. marts 2016.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

Efter genoptagelse af sagen har et nyt udkast til 2. Tillæg til Miljøgodkendelse været i høring hos ansøger i 14 dage. Struer Kommune har valgt ikke at sende det nye udkast i nabo-/partshøring, idet ændringerne i forhold til det oprindelige udkast alene omhandler forholdet omkring drænrøret, der leder tagvand fra eksisterende staldanlæg igennem lukket rør, hvorfor det vurderes at være af underordnet betydning for naboer.

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk.

Den 26. april 2017.

Følgende har modtaget kopi af afgørelsen:

Ansøger

Martin Agerskov, Langergårdvej 8, Resen, 7600 Struer marslund@marslund.dk

Øvrige parter

Danmarks Naturfredningsforening Struer, e-mail struer@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail dnstruer-sa-ger@dn.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV, e-mail senord@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail mail@dkfisk.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Birch Thygesen e-mail lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, att.: Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, e-mail enie@akademiaarhus.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, att.: Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup e-mail nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Dansk Fritidsfiskerforbund, e-mail teamstr@gmail.com

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, e-mail natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Peder J. Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro, e-mail struer@dof.dk

Holstebro Museum, Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail husdyr@ecocouncil.dk

1.6 Klagevejledning

Du kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal stiles til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og indsendes gennem Klageportalen via www.borger.dk eller www.virk.dk. Klagen skal indsendes **senest fredag den 26. maj 2017**. Er klagen ikke modtaget senest kl. 23.59 på datoen for klagefristens udløb, kan klagenævnet beslutte at klagen ikke er indsendt rettidigt.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Vejledning om gebyrordningen og gebyrets størrelse kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside – www.nmkn.dk.

Hvis nogen klager over afgørelsen, vil dette blive meddelt ansøger.

Ønsker man afgørelsen prøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Kristian Iversen
Agronom

2. Baggrund for miljøgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen er et tillæg til § 12 miljøgodkendelse af 29. september 2010, gældende for svinebruget ”Skovlyst”, Kobbelhøje 10, Resen 7600 Struer (CVR nr. 13566240 og CHR nr. 62624) med tilhørende anlæg. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på ejendommen.

Ejendommen har ejendomsnummer 6710042301 og består af matriklerne 88a og 88b Klosterheden, Gudum, 2b og 1r Den sydlige Del, Resen og 24b og 51 Resen By, Resen.

Husdyrbruget blev miljøgodkendt den 29. september 2010 til 1.000 årssøer, 16.000 smågrise (7,2-30 kg), 5.000 gylte (30-50 kg), 2.000 gylte (30-75 kg), 2.900 (30-107 kg) og 500 slagtesvin (30- 130 kg), på godkendelsestidspunktet svarende til 462,84 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold til en samlet produktion på 1.350 årssøer, 23.400 smågrise (7,2-30 kg), 3.000 polte (30-100 kg), 5.000 polte (30-50 kg), 2.000 polte (30-75 kg) og 1.200 slagtesvin (30-107 kg) i alt svarende til 574,13 DE på godkendelsestidspunktet. Samtidigt ønskes opført en ny klima- og farestald.

Husdyrbruget ligger i landzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Kobbelhøje 6, ligger ca. 480 m øst for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Gudumbro, der ligger ca. 2.400 m mod nordvest og nærmeste byzone er Struer der ligger ca. 3.700 m mod øst.

Der ligger ikke andre husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m fra ejendommen.

2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, ejerforhold

Tillægsgodkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller hvem der er ansvarlig for den daglige drift af husdyrbruget. Tilsvarende skal der ske underretning, hvis driften indstilles for en længere periode.

2.3 Gyldighed

Da der i forbindelse med produktionsudvidelsen ud over nybyggeriet også vil ske ændringer i eksisterende staldanlæg, vil vilkår i den oprindelige miljøgodkendelse fra 2010 være irrelevante. Derfor erstattes alle vilkår i den oprindelige miljøgodkendelse med nye eller ændrede vilkår i dette 2. tillæg til miljøgodkendelsen.

1. tillæg, der alene vedrører arealdelen, bliver med det nye tillæg irrelevant og ophæves derfor når 2. tillæg tages i brug.

2. tillæg til miljøgodkendelsen eller dele heraf bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at det ansøgte byggeri af ny klima- og farestald er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse, samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

Hvis den meddelte tillægsgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne tillægsgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse efter § 40 stk.1 på de vilkår, der er nævnt i tillægsgodkendelsen, fra den dato godkendelsen meddeles.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Tillægsgodkendelsen skal, jvf. § 40 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2025.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Alle vilkår i den oprindelige godkendelse fra 29. september 2010, ophæves når 2. tillæg til miljøgodkendelsen tages i brug.
- 2) 1. tillæg til miljøgodkendelsen ophæves, når 2. tillæg tages i brug.
- 3) 2. tillæg til miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter meddelelsen. Med udnyttet menes, at det ansøgte byggeri af ny klima- og farestald er påbegyndt indenfor 2 år fra afgørelsens meddelelse, samt at byggeriet skrider frem i et rimeligt tempo.

3. Beliggenhed og planmæssige forhold

I det følgende beskrives og vurderes ejendommens placering i relation til de i husdyrgodkendelseslovens fastlagte afstandskrav. Ejendommens placering vurderes bl.a. i forhold til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 3,3 km sydvest for landsbyen Resen tæt på Klosterheden. Nærmeste nabobeboelse Kobbelhøje 8 er beliggende ca. 110 m nord for nærmeste staldbygning. Nærmeste byzone- eller sommerhusområde er Struer by, som er beliggende i en afstand af ca. 3,7 km øst for Kobbelhøje 10.

Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse, Gudumbro er ca. 2.400 m. Nærmeste enkeltboliger uden landbrugspligt er Kobbelhøje 6, der ligger ca. 480 meter øst for nærmeste bygning på Kobbelhøje 10.

Afstandskrav om 50 m til byzone, nabobeboelse m.v. jf. husdyrgodkendelseslovens § 6 ved udvidelser eller ændringer af eksisterende husdyrbrug er overholdt.

Nyetablering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, skal overholde nedenstående afstandskrav. De faktiske afstande i forhold til det planlagte byggeri fremgår af tabellen.

Tabel 1 – afstandskrav og faktiske afstande for planlagt ny klima- og farestald

	Afstandskrav (m)	Afstand fra Ny stald (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	ca. 245
Almene vandforsyningsanlæg	50	ca. 800
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	0
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 140
Levnedsvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	ca. 30
Naboskel	30	> 80

Afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven, sammenholdt med aktuel afstand fra nyanlæg til det pågældende punkt

Afstandskravene er overholdt for nybyggeriet af klima- og farestald, bortset fra et dræn, der afleder tagvand fra eksisterende stalde. Der søges dispensation fra afstandskravet, idet drænet ønskes ført i lukket ikke permeabelt rør under det sydøstlige hjørne af den nye stald, da terrænforholdene på stedet gør det umuligt at omlægge drænet, så afstandskrav kan overholdes. (se bilag)

Vurdering

De generelle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt. Bortset fra afstandskrav til vandløb (herunder dræn), som det fremgår af ovenstående.

Det vurderes at såfremt drænet lægges i lukkede ikke permeable rør, der føres ud i en afstand af minimum 15 meter fra stalden, vil intentionen bag afstandskravet i loven være opfyldt.

Struer kommune meddeler dispensation til afstandskravet om mindst 15 meter fra stalden til vandløb (herunder dræn), med et vilkår om at drænet skal føres i lukkede ikke permeable rør ud i en afstand af mindst 15 meter fra den nye stald.

Husdyrbrugets byggeri af ny stald ligger udenfor, klit-, sø-, å-, og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirkebyggelinje, og strandbeskyttelseslinjen, men indenfor skovbyggelinjen.

Der er normalt forbud mod byggeri indenfor skovbyggelinjen, men driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugserhvervet, er ikke omfattet af forbuddet.

Der er ikke registreret fortidsminder nær ejendommens eksisterende driftsbygninger.

Der gøres opmærksom på, at Holstebro Museum altid skal kontaktes jf. Museumslovens § 27, hvis der i forbindelse med byggearbejde dukker spor af fortidsminder op. Samtidig skal alt arbejde i forbindelse med byggeriet standses.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 4) Dræn der ikke kan overholde afstandskravet i § 8 stk. 1 pkt. 3 i husdyrgodkendelsesloven, skal føres i lukkede ikke permeable rør ud i en afstand af mindst 15 meter fra den nye stald.

3.2 Placering i landskabet

Under afsnittet beskrives ejendommens anlæg i relation til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

Miljøteknisk redegørelse

I vurderingen af en ansøgning om miljøgodkendelse skal indgå hensynet til de landskabelige værdier. Ejendommen ligger i et relativt fladt terræn, der mod syd grænser op til Klosterheden skov. Ejendommen er omgivet af dyrkede marker med spredt bebyggelse.

Det eneste der bygges i forbindelse med udvidelse af husdyrholdet er en ny klima- og farestald. Den planlagte stald bygges umiddelbart sydøst for det eksisterende staldanlæg. (Stalden blev opført i 2016, før 2. Tillæg til Miljøgodkendelsen blev genoptaget).

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil have betydning for de landskabelige forhold, da ændringerne i produktionen sker dels indenfor de eksisterende bygninger, dels i ny stald bygget i tilknytning til eksisterende byggeri, der samtidig dækker for indsigt til den nye stald fra Kobbelhøje og Broholmvej.

Driftsbygninger ligger i tilknytning til hinanden og fremstår som en helhed. Anlægget skal ifølge miljøgodkendelsen fra 2010 være omkranset af læbeplantning, hvilket fastholdes ved vilkår.

Der stilles vilkår i afsnit 4 om, at den eksisterende beplantning skal bibeholdes og stedse vedligeholdes for at nedtone synligheden i landskabet af både det eksisterende anlæg og den nye stald.

Struer Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

På baggrund af ovenstående stilles ikke skærpende vilkår

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

I det følgende beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, kemikalier, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget blev miljøgodkendt den 29. september 2010 til 1.000 årssøer, 16.000 smågrise (7,2-30 kg), 5.000 gylte (30-50 kg), 2.000 gylte (30-75 kg), 2.900 (30-107 kg) og 500 slagtesvin (30- 130 kg), på godkendelsestidspunktet svarende til 462,84 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold til en samlet produktion på 1.350 årssøer, 23.400 smågrise (7,2-30 kg), 3.000 polte (30-100 kg), 5.000 polte (30-50 kg), 2.000 polte (30-75 kg) og 1.200 slagtesvin (30-107 kg) i alt svarende til 574,13 DE på godkendelsestidspunktet.

Udvidelsen sker dels i eksisterende stalde, dels i nyopført klima- og farestald. De eksisterende stalde bibeholder det nuværende staldsystem og forventes ikke renoveret inden godkendelsen skal revurderes første gang. Fordelingen af dyr i de forskellige staldanlæg og sektioner fremgår af tabel 2.

Tabel 2 Oversigt over dyreholdets størrelse og sammensætning fordelt på staldanlæg

Stald	Dyretyper	Vægtinterval	Antal	Stipladser
Poltestald 1	Polte	30-100 kg	500	170
Farestald	Søer		945	284
Klimastald	Smågrise	7,2-30 kg	2.600	400
Gl. Klimastald-buffer	Slagtesvin	30-107 kg	1.200	400
Poltestald 2	Polte	30-100 kg	3.000	715
	Polte	30-75 kg	2.000	333
	Polte	30-50 kg	5.000	410
Løbe-drægtighedsstald	Søer		1.350	1.025
Ny klima- og farestald	Smågrise	7,2-30 kg	20.800	3.200
	Søer		405	120

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8, hvor der er en udførlig beskrivelse af BAT i relation til staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Af øvrige bygninger på ejendommen er der et stuehus, en medarbejderbolig, maskinhuse, foderlader, halmlader og siloer, se anlægsoversigt i bilag 1.

Nedenstående tabel er en oversigt over opbevaringsanlæggene på ejendommen.

Tabel.4 Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gylletank 1	1981	2.000	Dug	Gyllevognens pumpe
Gylletank 2	1991	2.000	Dug	Gyllevognens pumpe
Gylletank 3	2001	3.000	Dug	Gyllevognens pumpe
Kanaler i eksisterende stald		2.800		
Kanaler i ny stald		1.000		
Lejet gyllebeholder- Makholmvej 49	1987	1.500	Flydelag	Gyllevognens pumpe
I alt		12.300		

Produktion af flydende husdyrgødning er efter udvidelsen beregnet til 15.321 m³, inklusivt regnvand eller 1.277 m³ pr. måned og opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning kan således beregnes til ca. 9,6 måneder.

Vurdering

Struer Kommune har vurderet, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Overordnet vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget med de givne staldsystemer og opbevaringsanlæg lever op til kravene i lovgivningen, herunder også krav til BAT (se nærmere herom i afsnit 8).

Der er en eksisterende beplantning rundt om ejendommen.

I den oprindelige Miljøgodkendelse fra 2010 er der stillet vilkår om beplantning ved den nyeste staldbygning for at nedtone det dominerende udtryk af anlægget. Det er Struer Kommunes vurdering, at der skal stilles vilkår om bevaring og vedligehold af beplantningen.

Der skal, som beskrevet i Miljøgodkendelsen fra 2010, etableres og stedse vedligeholdes en skærmende beplantning rundt om husdyrbruget. Den nye del af beplantningsbæltet skal bestå af et minimum 3-rækket læhegn af hjemmehørende/egnstypiske højstammede, kronedannende træer og lavere buske.

Eksisterende beplantninger omkring husdyrbruget skal bibeholdes og løbende udbedres.

Den nye beplantning skal virke afskærmende både i bunden og i højden.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 5) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal produktion på 1.350 årssøer, 23.400 smågrise (7,2-30 kg), 3.000 polte (30-100 kg), 5.000 polte (30-50 kg), 2.000 polte (30-75 kg) og 1.200

slagtesvin (30-107 kg) i alt svarende til 574,13 DE på godkendelsestidspunktet.

- 6) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.
- 7) Der må opføres en ny klima- og farestald med 130 stipladser til søer og 3.200 stipladser til smågrise.
- 8) Rundt om anlægget skal den eksisterende beplantning bibeholdes og vedligeholdes som et tre-rækket læhegn eller en lignende tæt og lav beplantning, bestående af egnstypiske træer og buske.

Vedligeholdelsen skal foregå ved indplantning af enkelte træer og buske, hvor der opstår huller i beplantningen.

4.2 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationen i alle stalde er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalderne og elforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Efter hvert hold svin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget. I poltestald 2 er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Vurdering

For at imødegå en forringelse af ventilationsanlæggets effektivitet, samt unødige støj- og støvgener stilles der vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse, hvilket Struer Kommune vurderer, er tilstrækkeligt til, at driften ikke medfører gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 9) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

4.3 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foder opbevares i udendørs siloer og i foderladen. Der anvendes hjemmeblandet foder.

Det er i ansøgningen oplyst, at fodringen ikke afviger fra standardnormerne.

Der er ikke anvendt fodringstiltag for at leve op til miljøstyrelsens vejledende BAT niveau. Til – og fravalg i forbindelse med fodring og BAT er beskrevet i afsnit 7.

Vurdering

Det vurderes, at den beskrevne opbevaring og håndtering af foder ikke påvirker omgivelserne væsentligt, da det foregår i et lukket system i foderlade og siloer.

Yderligere vurdering af ammoniakemissionen og fosforudskillelsen er beskrevet i afsnit 8 om Bedste tilgængelige teknik (BAT).

På baggrund af ovenstående stilles ikke skærpende vilkår.

4.4 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Energi:

Elektricitet anvendes til ventilation, foderblander, fodringsanlæg, belysning og ikke mindst til drift af gyllekølingsanlægget. Forbruget af el ligger på ca. 650.000 kWh og forventes at stige til ca. 750.000 kWh. Det varierer en del afhængig af vandingsbehovet det enkelte år. Det forventes at forbruget af el vil stige ca. 25.000 kWh som følge af udvidelsen.

Forbrug af dieselolie i nudrift er ca. 50.000 l, dette forbrug forventes at stige til ca. 60.000 l. Antallet af dyrkede marker forbliver uændret, men der skal ventileres en stald mere, og der vil være et lidt større forbrug til opvarmning.

Energibesparende foranstaltninger:

Ventilationen i alle stalde er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Bedriften har i dag en høj miljøstatus ud fra de miljøtiltag der er taget, men bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Efter hvert hold svin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget. I poltestald 2 er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Der er opsat lavenergi lysstofrør i ny sostald. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Staldene opvarmes ved hjælp af varmegenvinding fra gyllekølingen i løbe- drægtighedsstalden.

Vandforbrug:

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten).

Og vådfoder i andre staldsektioner.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg ved over brusning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Der er installeret lovpligtig overbrusning i drægtighedsstald, smågrisestalde og over poltestierne. Overbrusningen tids- og temperaturstyres automatisk via ventilationsstyringen for at mindske vandforbruget.

Husdyrbrugets årlige forbrug af energi og vand i nudrift og ansøgt drift, er beskrevet i tabellen herunder.

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Stigning (%)
Dieselolie	58.000 l	60.000 l	3
Elforbrug	650.000 kWh	750.000 kWh	15
Vandforbrug	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Stigning (%)
Drikkevand, stalde	10.000	15.000	50
Vaskevand stalde	1.000	1.200	20
I alt vandforbrug	11.000	16.200	47

Vurdering

Ved jævnlig aflæsning af vand- og energimålere, som det er praksis, kan der hurtigt dannes et overblik over forbruget, og samtidig sikres mod utilsigtet overforbrug.

Med udvidelsen sker der en stigning i energiforbruget, som begrundes i den større produktion, hvor der bl.a. skal blandes mere foder, og ventileres en stald mere. Tilsvarende er der en forventelig stigning i forbruget af drikkevand til den udvidede produktion.

Struer Kommune vurderer, at forbruget af energi og vand er minimeret. Krav om registrering af vand og energiforbrug fremgår af senere egenkontrolafsnit 10.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8 om BAT.

4.5 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Mængderne af spildevand og regnvand (ansøgt drift) er følgende:

Vaskevand: ca. 1.200 m³ som føres til gyllekanalerne, og er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Tage: Mængden af tagvand, og en beskrivelse af hvordan det afledes, fremgår af en særskilt ansøgning om afledning af tagvand.

Vurdering

Det er oplyst at vaskevand ledes til gyllebeholder.

Der er fremsendt en beregning af opbevaringskapaciteten på ejendommen, der fremgår af bilagene til denne godkendelse.

Struer Kommune har ud fra ovenstående vurderet, at håndteringen af spildevandet sker på forsvarlig vis. Markdriften foregår delvist fra Langergårdvej 8, men for at skabe så fleksibel en godkendelse som muligt stilles vilkår til eventuel vask af maskiner og redskaber.

Det bemærkes, at tilladelse til afledning af tagvand ikke er indeholdt i denne miljøgodkendelse.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 10) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- eller gødningsrester skal foregå på en vaskeplads med afløb til opsamlingsbeholder eller på skiftende steder i marken fra gang til gang.

4.6 Affald

I dette afsnit beskrives affaldsarter, mængder, modtagere, hyppighed for bortskaffelse m.m.

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen.

Døde dyr

Afhentes af DAKA fra container/kadaverkappe en gang pr. uge fra indhegning for enden af vejen.

Olie og kemikalieaffald

Farligt affald i form af oliefiltre og spildolie medtages af servicevogn ved service af traktorer og mejetærsker. Hvis der foretages olieskift i maskinhus er der en 200 l tromle til opbevaring af olie og filtre.

Der er ingen kemiaffald, evt. kemirester i form af vaskevand i sprøjte udsprøjtes på afgrøderne.

Fast affald:

Affald, papir, pap, plastik og glas bortskaffes med dagrenovation via 800 l container der tømmes hver uge.

Husholdningsaffald bortskaffes via Struer kommunes dagrenovation. 120 l / uge

Affaldsmængder

Affaldsmængden forventes at være nogenlunde uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2010.

Vurdering

Struer Kommune har ud fra ovenstående vurderet, at håndteringen af affald sker på forsvarlig vis.

Efter Struer Kommunes regulativ for erhvervsaffald, skal ikke-genanvendeligt farligt affald frasorteres det øvrige affald, og håndteres og behandles så miljøbelastningen bliver mindst mulig.

Ikke-genanvendeligt farligt affald anvises til bortskaffelse på modtageanlæg, der er miljøgodkendt til at modtage den pågældende affaldsfraktion.

Virksomheder, der frembringer farligt affald, skal sikre, at det farlige affald er forsvarligt emballeret.

Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere på tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand.

Oplagspladsen skal være under tag og med tæt bund uden afløb og skal indrettes med fordybning eller opkant så spild eller lækage i en mængde svarende til den største beholder kan tilbageholdes og efterfølgende opsamles. Spild skal opsamles straks.

Det kontrolleres på tilsyn, at de miljømæssige krav til affaldshåndteringen er opfyldt. For at sikre en miljømæssig korrekt håndtering af husdyrbrugets affald, er der stillet vilkår om opbevaring af olie og kemikalieaffald.

Krav til dokumentation for korrekt bortskaffelse fremgår af afsnit 10.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 11) Husdyrbrugets olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettes med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale og bortskaffes som farligt affald.

4.7 Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse

I teknikrummet i svinestalden er der en 1500 l tank til fyringsolie. Den er med dobbelt bund og er fra 2007. En 4000 l diseltank fra 2000 er placeret i maskinhuset.

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre råvarer og hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, skal håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringen og håndteringen af råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

Miljøteknisk redegørelse

Der kan være driftsmæssige forhold, hvor risikoen for uheld er til stede, og hvor et eventuelt uheld kan have store konsekvenser for det eksterne miljø. Der kan opstå uheld i forbindelse med håndteringen af husdyrgødning, olie og kemikalier, ved brand og strømsvigt. For at minimere omfanget af en forurening ved uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvori det er beskrevet hvorledes evt. uheld skal håndteres.

Gylleudslip: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening.

Risikoen for forurening, hvor gyllepumper startes utilsigtet, er meget begrænset, gyllepumperør svinges ind over tanken, når de ikke bruges.

Minimering af risiko for uheld

Risikoen for forurening er forsøgt minimeret ved følgende tiltag:

Der anvendes kranpumpe med returløb på gyllevogne og – lastbil med returløb, så risiko for spild er minimeret.

Afstanden fra gyllebeholderne til vandløb er mere end 100 meter og der er ikke krav om gyllealarmer.

Olieudslip: Hvor der håndteres smøre- og dieselolie er der en potentiel risiko for forurening. Oletankenes placering fremgår af beredskabsplanen. Tankene er placeret på fast underlag. Smøreolie er placeret i maskinhuset. Evt. spild af olie opsuges med savsmuld og kattegrus.

Kemikalieudslip: Sprøjtemidler og kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum uden afløb. Der er savsmuld/kattegrus i forrum til stalden og i kemikalierum til hurtig opsugning af evt. spild. Marksprøjten skylles udvendig og indvendig i forbindelse med afslutning af opgaven i marken. Vaskevand fra marksprøjte udsprøjtes på marken efter vask.

Vurdering

Ansøger har en beredskabsplan, hvor forebyggende foranstaltninger og akut håndtering af en række uheld er beskrevet. Til beredskabsplanen er der udarbejdet et kortbilag, som beskriver placering af miljøfarlige stoffer. Der er på kortbilag angivet afløbs- og drænsystemer.

Struer Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan, samt tiltag som beskrevet ovenfor, i tilstrækkelig grad kan minimere risikoen for forurening ved uheld på husdyrbruget. Det vurderes, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

Struer Kommune vurderer, at vilkår 12 vil sikre, at hvis der skulle opstå nye fokusområder m.h.t. uheld, risici og driftsforstyrrelser, som ikke er kendte på ansøgningstidspunktet, vil også disse områder blive dækket ind.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 12) Beredskabsplanen skal løbende revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte – dog mindst 1 gang om året.
Dato for seneste revision skal fremgå af planen.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 13) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 14) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

5. Gødningsproduktion og – håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget og evt. afsættes til eller modtages fra anden side. Afsnittet beskriver husdyrgødningens opbevaring og håndtering.

5.1 Gødningstyper og – mængder

Miljøteknisk redegørelse

Ved den ansøgte produktion produceres 574,12 DE, med et næringsstofindhold på 54.980,11 kg N og 14.036,73 kg P som husdyrgødning i form af gylle. Al husdyrgødning afsættes til Biogas og der modtages afgasset gylle retur.

I den ansøgte produktion produceres 15.321 m³ gylle inkl. vaskevand.

Nedenstående tabel angiver mængde og indhold af den producerede og afsatte husdyrgødning og modtagne biomasse.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	N udnyttelse %	DE
Svinegylle, produceret	54.980,11	14.036,73	75	574,12
Svinegylle, modtaget (Langergårdvej 8)	28.200,00	5.922,00	75	282,00
Svinegylle modtaget (Tingvej 23)	14.000,00	2.940,00	75	140,00
<u>Svinegylle afsat til Biogas</u>	<u>97.180,11</u>	<u>22.898,73</u>	<u>75</u>	<u>996,12</u>
Modtaget afgasset Biomasse	107.000,00	18.472,00	81	930,00
Afsat afgasset Biomasse	19.754,86	2.180,00	81	143,13
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	87.245,14	16.292,00	81	786,87

Hele den producerede mængde flydende husdyrgødning/afgassede biomasse opbevares i husdyrbrugets eksisterende gyllebeholdere, gyllekanaler og fortank.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionen af flydende husdyrgødning er ifølge den indsendte kapacitetserklæring (bilag 12) i alt 15.321 m³. I mængden er indregnet vaskevand og drikkevandsspild. Ifølge kapacitetserklæringen er der en samlet opbevaringskapacitet på 12.400 m³, svarende til ca. 9,6 måneders opbevaring. Gyllekanaler er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Vurdering

Husdyrbruget skal efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders tilførsel. Dog skal kapaciteten være så tilstrækkelig, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt.

Ifølge kapacitetserklæringen (se bilag) er der en samlet opbevaringskapacitet, svarende til ca. 9,6 måneder opbevaring.

Struer kommune har derfor vurderet, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 15) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 16) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 Fast gødning og dybstrøelse

Miljøteknisk redegørelse

Der produceres ikke fast gødning eller dybstrøelse på ejendommen.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I det følgende beskrives og vurderes ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder, samt påvirkningen af naboer i forhold til emner som lugt, fluer, støj m.v.

6.1 Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse, herunder moser.

Kommunen skal ved behandlingen af en ansøgning om tilladelse efter husdyrbruglovens § 12 vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer i områder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Det generelle ammoniakkrav

Ifølge husdyrloven er der et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem, gældende for udvidelsen.

Af ansøgningen fremgår det, at der er beregnet en samlet ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre på 6.350,90 kg N pr. år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt med en margin på ca. 207 kg N/år (med 30 % reduktion for hele anlægget).

Af ansøgningen fremgår det, at der er foretaget beregning af ammoniakdepositionen på følgende naturområder:

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder (kategori 1 natur)

Kategori 1 natur er Natura 2000-natur samt § 3 heder og overdrev indenfor Natura 2000-område, hvor der stilles krav til totaldepositionen af ammoniak. Desuden er der en forbudszone på 10 m.

Der er ca. 4.600 m til nærmeste ammoniakfølsomme naturområde inden for Natura 2000, som ligger vest for staldanlægget.

I ansøgningen er der beregnet en total ammoniakdeposition på 0,0 kg N/ha/år på det nærmeste Natura 2000-natur (beliggende vest for staldanlægget). Der er ikke andre husdyrbrug i nærheden, der udløser kumulation, hvorfor et beskyttelsesniveau på 0,7 kg N/ha/år er max. grænsen. Beskyttelsesniveauet er derfor overholdt.

Den øvrige kategori 1 natur ligger væsentligt længere væk fra staldanlægget og vil derfor modtage endnu mindre ammoniak som følge af udvidelsen. Beskyttelsesniveauet vil således også være overholdt for disse områder.

Større ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000 områder (kategori 2 natur)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

- højmoser,
- lobeliesøer,
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur. (*forbudszone på 10 m + krav til totaldeposition af ammoniak*)

Der forekommer ikke højmoser eller lobeliesøer i Struer Kommune

Det nærmeste ammoniakfølsomme kategori 2 natur er et hedeareal, der ligger ca. 800 m sydøst for staldanlægget. Beregning af totaldeposition viser 0,2 kg N/ha pr. år, hvilket er en væsentligt mindre ammoniakbelastningen end 1 kg N/ha/år som er fastsat i lovens beskyttelsesniveau.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3-natur)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er:

- hede omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- ammoniakfølsom skov

Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. merdeposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Nærmeste kategori 3-natur er et overdrev, som ligger ca. 950 m nordvest for staldanlægget. Der er ingen merbelastning af overdrevet og totaldepositionen er beregnet til 0,3 kg N/ha pr. år, beskyttelsesniveauet er således overholdt. Det skal bemærkes at i beregningen af merbelastning er medtaget alle ændringer og udvidelser på ejendommen i de seneste 8 år.

Ifølge Miljøportalens kort ligger der ca. 100 m syd for anlægget en potentiel ammoniakfølsom skov.

Definitionen på ammoniakfølsom skov er arealer uden for Natura 2000-områder:

- hvor der har været skov på arealet i lang tid (omtrent mere end 200 år), så der er tale om skovjordbund,
- hvor skov er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i lang tid (omtrent mere end 200 år), eller
- hvor der er tale om skov med naturskovindikerende arter eller gammelskovsarter.

Ud fra luftfoto vurderes det at der er tale om en plantage og det fremgår af luftfotos at der har været plantagedrift siden 1950'erne. Det vurderes derfor, at der ikke kan være tale om en ammoniakfølsom skov.

Øvrig natur:

Der findes flere mindre vandhuller indenfor en radius på 1.000 meter fra ejendommen, men vandhuller vurderes generelt som ikke særlige ammoniakfølsomme.

Placeringen af naturområderne fremgår af bilag 3.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af anlægget. Det vurderes usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i nær tilknytning til anlægget, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter.

Samlet vurdering

Struer Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af naturarealer i området som følge af, at de seneste 8 års udvidelser ifølge beregningerne ikke medfører nogen væsentlig merbelastning med kvælstof på de ammoniakfølsomme naturarealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at staldanlæggets ammoniaktab hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter vil påvirke naturkvaliteten i området væsentligt og heller ikke vil skade bevaringsmålsætningen for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det vurderes at husdyrproduktionen på Kobbelhøje 10 ikke giver anledning til påvirkning af naturarealer i området, hvorfor potentielle leve- og ynglesteder for bilag IV-arter ikke vil kunne påvirkes.

Struer Kommune vurderer derfor, at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår i forhold til ammoniak og natur.

6.2 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra stalde, gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning. Der er foretaget lugtberegninger i Miljøstyrelsens ansøgningssystem, hvor det er beregnet, hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande fra staldanlægget til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand	Aktuel afstand	Genekriteriet overholdt
Byzone	Ny	693 m	3.700 m	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	517 m	2.465 m	Ja
Enkelt bolig	Ny	228 m	480 m	Ja

Nærmest nabo uden landbrugspligt er Kobbelhøje 6, som ligger ca. 480 m øst for anlægget. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse (Gudumbro) er ca. 2.465 m og byzone (Struer) er ca. 3.700 m. Genekriteriet er overholdt for alle områdetyper.

For at mindske risikoen for lugt foretages jævnlig rengøring i og omkring staldanlægget. Husdyrbruget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Vurdering

Der er relativt store afstande til de nærmeste beboelser i de to områdetyper byzone, samlet bebyggelse, der begge ligger udenfor den beregnede konsekvensafstand på 1.065 m, hvor lugt kan fornemmes. Lovens minimumskrav til afstandene er overholdt også for nærmeste enkeltbolig som vist i tabellen ovenfor.

Når gylle omrøres og udbringes vil der kunne opstå lugtgener for de omkringboende. Udbringning på marker indenfor husdyrgødningsbekendtgørelsens krav kan ikke opfattes som væsentlige gener.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 17) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Skadedyrsbekæmpelse

Bekæmpelsen sker i henhold til Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologis retningslinjer. Der er ikke rotteproblemer på ejendommen.

Vurdering

Fluer kan give anledning til gener hos naboer, trods længere afstande. Foderopbevaring og foder- og gødningsrester kan være udklækningssted for fluerne og det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at

foretage særskilt bekæmpelse (jf. Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologiske retningslinjer). De hygiejniske forhold primært vedrørende foderopbevaring har betydning for tilhold af rotter.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at ejendommen foretager en tilfredsstillende skadedyrsbekæmpelse, og at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 18) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse - som minimum i henhold til Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologiske vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 19) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Som det fremgår af tabellen herunder vil antallet af transporter ikke stige væsentligt i forhold til tillægget fra 2015. Den væsentligste ændring vil være i antal lastbiltransporter i forbindelse med transport af dyr og kørsler til og fra Biogasanlægget.

Transporter til og fra anlægget:

Antal kørsler pr. år	Godkendelse 2010	Tillæg fra 2015	Ansøgt tillæg 2015
Indkøbte fodermidler	52	52	62
Transport korn	110	110	132
Transport af dyr	235	235	280
DAKA	52	52	62
Gylle til/fra biogasanlæg		312	375
Udbringning gylle	550	550	600
Kemikalier og handelsgødning	10	10	10
Andet	160	160	160
I alt	1.169	1.481	1.681

Hovedparten af transporterne foregår indenfor normal arbejdstid. Dog er der spidsbelastningsperioder f.eks. i forbindelse med gyllekørsel og høst.

Vurdering

Struer kommune vurderer, at antallet af transporter ikke overskrider, hvad der er normalt for et husdyrbrug af denne størrelse. De angivne transportveje og stigningen i antallet af transporter vurderes, ikke at medføre væsentlige gener for omboende.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Det bemærkes at færdsel på offentlig vej ikke kan reguleres i miljøgodkendelsen, men reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget.

For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Til og frakørsel kan kun ske via Kobbelhøje og vurderingen er, at det ikke vil være proportionalt at skulle etablere en ny adgangsvej.

Det vurderes, at ændringen i transporter ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne, bla. kører Måbjerg Bioenergy altid med rene og lukkede tankbiler til transport af gylle og afgasset gylle.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet yderligere vilkår i forhold til transport.

6.5 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommens støjklender kommer hovedsageligt fra ventilation, kværn og foderanlæg.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis høst, samt forårs- og efterårsarbejde i marken) der kan foregå udenfor dagtimerne. Det bemærkes at støj fra markdriften ikke vil være mere generende, end hvis der var tale om et rent planteavlsbrug.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at det daglige støjniveau svarer til det, der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke giver anledning til væsentlige gener for omboende. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 480 m fra nærmeste staldbygning.

Som beskrevet ovenfor kan der i perioder med markarbejde kunne påregnes lidt mere støj end normalt. Der forventes dog ikke væsentlig forøgede støjgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Følgende værdier for støjbelastning skal overholdes, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A).

Tabel 3 - Støjgrænser

Tidsrum		Grænse dB (A)	Referencetidsrummet*
Mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	kl. 07.00-14.00		
Mandag - fredag	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Lørdag	kl. 14.00-22.00		
Søn- og helligdage	kl. 07.00-22.00		
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40**	½ time

* tidsrummet med størst støjbelastning inden for den angivne periode. Grænseværdien skal være overholdt inden for dette tidsrum

** maksimalværdier af støjniveaulet må ikke overstige 55 dB(A) om natten (kl. 22.00-07.00)

Der er stillet vilkår om at miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes, og at husdyrbruget for egen regning skal dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålingen viser en overskridelse af de fastsatte støjgrænser.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 20) Støj fra husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 3 målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 21) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – eksterne støj" af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

Med hensyn til støvgener fra anlægget forventes det ikke at give væsentlige problemer.

Den væsentligste støvkilde vurderes at opstå ved kørsel på grusvejen ned til ejendommen. Væsentlige støvgener i forbindelse med kørsel på vejen, er tidligere blevet løst eller begrænset ved tilførsel af støvbindende midler.

Der kan også opstå støvgener i forbindelse med markarbejdet. Det er specielt ved høst, at det kan støve i marken.

Vurdering

Der kan forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporter på og omkring ejendommen, transporter til og fra ejendommen samt ved håndtering af afgrøder.

Struer Kommune vurderer, at der kun vil forekomme støvgener fra ejendommen svarende til det der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at eventuelle lejlighedsvis gener må accepteres af de omboende.

Med hensyn til støvgener fra færdsel på privat fællesvej er der ikke i husdyrgodkendelsesloven hjemmel til at regulere dette. Der kan alene henvises til god landmandspraksis, og at al transport foregår ved hensynsfuld kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet yderligere vilkår i forhold til støv.

6.7 Lys

Miljøteknisk redegørelse

På bedriften er der kun meget lidt natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Der er kun få udendørs lamper. Og lyset i staldene er kun tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet.

Det vurderes, at lyset ikke er til gene for naboer eller trafikanter.

Der forventes ikke væsentlig forøgede lysgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

Vurdering

Struer Kommune vurderer, at husdyrbrugets opbygning og placering, sammen med afstanden til omboende gør, at lys fra anlægget ikke vil være til gene for de omboende. På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår.

7. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

7.1 Ansøgers BAT redegørelse

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

7.2 Management

Miljøteknisk redegørelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, samt at have en beredskabsplan.

Ansøger har i forbindelse med miljøgodkendelsen redegjort for hvilke forholdsregler, der er taget på husdyrbruget:

For at ansøger og medarbejderne kan bevare overblikket over produktionen både med hensyn til dyrene, drift af anlæg og miljøforhold er der i den nuværende og ansøgte drift indført visse rutiner og egenkontrol. Det være sig opgaver udover de daglige rutiner fx vedligeholdes opgaver, registrering af forbrug mv.

BAT i forbindelse med egenkontrol og management er bl.a.

- Dyrene tilses dagligt i forbindelse med fodring og håndtering af dyrene i stalden.
- Ansøger får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning/afgasset biomasse.
- Ansøger får hvert år lavet mark- og gødningsplan i samarbejde med en rådgiver, sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres.
- Der foretages løbende tjek af maskiner

Fodring:

- Al foder vejes ind så forbruget kan kontrolleres, tilvækst og foderforbrug/optag bliver registreret og fulgt via styringssystemer på ejendommen (e-kontrol).
- Der udføres regelmæssigt E-kontrol.
- Der laves foderplaner i samarbejde med konsulent.

Medicin og Sundhed:

- Der føres dagligt logbog over forbruget af medicin. Logbogen kontrolleres af en dyrlæge.

Reparation og vedligeholdelses programmer

- Foderanlæg efterses efter behov. Montør tilkaldes efter behov
- Gylleanlæg/pumper efterses løbende og i forbindelse med brug
- Rengøring er sat i system

Planlægning af aktiviteter

- Ansøger tilstræber at støjende og støvende aktiviteter og transporter foretages i dagtimerne, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Skadedyrskontrol

- Ved observation af rotter kontaktes den kommunale skadedyrskontrol, eller anden autoriseret skadedyrsbekæmper.

Beredskabsplan

- Ejendommen har en beredskabsplan, der kan benyttes i tilfælde af uheld el. lign.
- Alle der arbejder på ejendommen, er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den findes. Beredskabsplanen ajourføres løbende og mindst en gang årligt.

Udarbejdelse og ajourføring af beredskabsplanen opfattes af kommunen som værende BAT idet man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for management. Der er stillet en række egenkontrolvilkår under afsnit 10.

7.3 Foder

Miljøteknisk redegørelse

Når det gælder svinebrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytase-tilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik.

Det er BAT at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende kontroller, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Det er BAT f.eks. at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Foderoptimering anvendes i en vis udstrækning, da der er økonomisk incitament hertil.

Der anvendes på ejendommen fasefodring og fytase.

Vurdering

Struer Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget overholder BAT indenfor foder, b.la. ved jævnligt at optimere på foderplanerne, og kontrollere om planerne følges.

Det vurderes at være BAT indenfor fodring af svin at anvende fasefodring, og tilsætning af fytase.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 22) Der skal anvendes fasefodring.
- 23) Foderblandingerne skal være tilsat fytase.

7.4 Forbrug af vand og energi

Miljøteknisk redegørelse

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind. Renere teknologi sigter blandt andet på:

At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi og foder, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås

- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet.

Vurdering

Det er vigtigt både på bedriftsniveau og samfundsmæssigt, at der spares på energi og vand. Det er ovenfor og i afsnit 4.4 redegjort for hvilke tiltag, der er iværksat for at reducere vand- og energiforbruget.

Struer Kommune anser det for at være BAT, at der jævnligt føres kontrol med vand- og energiinstallationer, og at forbruget registreres med jævne mellemrum. Herved øges fokus og unormale stigninger i forbruget opdages i god tid.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis, sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for forbrug af vand og energi. Som det fremgår af ansøgningen er der generelt fokus på besparelser indenfor vand og energi. Der er stillet egenkontrolvilkår om kvartalsvis registrering af forbruget af energi under afsnit 10.

7.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge udbringning af gødning så der tages hensyn til naboer, så udbringningen afpasses afgrødernes behov, og så der sker en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af gødning skal bl.a. undgås på vandmættede og/eller skrånende marker med hældning mod vandløb.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra by- områder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (nedfældning, slanger m.v.),
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Al husdyrgødning afsættes til biogasanlæg og der modtages afgasset gylle til udbringning. Den afgasede gylle slangeudlægges i voksende afgrøder og nedfældes i græs og sort jord. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. At der er etableret fast overdækning, samt at omrøring kun sker umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringsanlæggene minimeres.

En del af ovennævnte tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Ansøger har gjort følgende tiltag i forhold til gødningsopbevaring:

- Anlæg til opbevaring af gødning tømmes årligt så godt som muligt for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse. Der sikres tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.
- Opbevaringskapaciteten er beregnet til ca. 9,6 mdr.

Vurdering

Struer Kommune vurderer at med ovenstående redegørelse og med de i afsnit 5.2 og 10 stillede vilkår/egenkontrolvilkår, lever husdyrbruget op til BAT vedrørende opbevaring og udbringning af gødning.

Opbevaring og opbevaringskapacitet for den producerede husdyrgødning er beskrevet i afsnit 5.2.

7.6 Staldindretning

Bedste tilgængelige staldsystem

I dette afsnit beskrives ansøgers valg i forhold til at leve op til bedste tilgængelige staldsystem (BAT).

Miljøteknisk redegørelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT-byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugloven, at kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse.

Generelt vedrørende BAT, vurderes det uproportionalt at installere tiltag i eksisterende stalde, der kræver ombygninger i gulvprofilen, idet prisen pr. kg sparet N væsentligt overstiger 100 kr. Dette gælder tiltag som etablering af gylleforsuring, gyllekøling samt ændring af gulvtype.

BAT-niveau

Vejledende BAT-niveau jf. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier:

Tabel 4. BAT - emissionsniveau for ammoniak

Ansøgt dyrehold,	Staldtype	Udgangspunkt for BAT-emission pr. årscyrl (kg NH ₃ -N)	BAT-emission pr. årscyrl (kg NH ₃ -N)	Samlet BAT-emission (kg NH ₃ -N)
1.350 søer i eksisterende anlæg	Drægtighedsstald, individuelopstaldning delvis spaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (søer)	1,74	2.349,00
945 søer i eksisterende anlæg	Farestald, delvis spaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (søer)	0,75	708,75
405 søer i ny stald	Farestald, delvis spaltegulv	Tabel 1a i BAT-vejledning (søer)	2,53	307,40
2.600 smågrise (7,2-30 kg) eksisterende stald	Toklimastald, delvis spaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (smågrise)	0,9098(vægtkorr.)*0,043 = 0,0391	101,71
20.800 smågrise (7,2-30 kg) ny stald	Toklimastald, delvis spaltegulv	Tabel 1a i BAT-vejledning (smågrise)	0,9098(vægtkorr.)* 0,0366 = 0,333	692,58
500 slagtesvin (30-100 kg) eksisterende anlæg	Delvis spaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (slagtesvin)	0,8949(vægtkorr.)*0,36 = 0,3222	161,08
3.000 slagtesvin (30-100 kg) i eksisterende stald	Delvis spaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (slagtesvin)	0,8949(vægtkorr.)*0,36 = 0,3222	966,50
2.000 (30-75 kg) slagtesvin i eksisterende anlæg	Delvis spaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (slagtesvin)	0,5067(vægtkorr.)*0,36 = 0,1824	364,83
5.000 slagtesvin (30-50 kg) i eksisterende stald	Fuldspaltegulv	Tabel 2 i BAT-vejledning (slagtesvin)	0,1947(vægtkorr.)*0,45 = 0,0876	438,13
1.200 slagtesvin (30-107 kg) i ny stald	Delvis spaltegulv	Tabel 1a i BAT-vejledning (slagtesvin)	1,0173(vægtkorr.)*0,30 = 0,3052	366,21
Sum for anlægget, BAT-niveau				6.456,20
Sum jf. ansøgning				6.350,89
BAT-emissionskrav er opfyldt				105,31

Som det fremgår af ovenstående tabel er BAT-niveau for ammoniakemission beregnet til et krav på 6.456,20 kg NH₃ – N.

Ansøgers projekt medfører ifølge ansøgningen en samlet emission fra anlægget på 6.350,89 kg NH₃ – N.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overholder dermed den vejledende emissionsgrænserværdi.

Af ansøgningen fremgår det, at følgende tiltag er taget i anvendelse for at leve op til BAT-emissionskravet:

Der er etableret teltoverdækning af alle tre gyllebeholdere.

Der er etableret gyllekøling i 2.500 m² gyllekanaler i løbe-drægtighedsstalden (4.000 driftstimer årligt med en effekt på 23,8 % på ammoniakfordampningen).

Der stilles vilkår til årlig køleydelse svarende til den ønskede ammoniakreduktion.

Der er ud over ovennævnte tiltag ikke valgt yderligere staldteknologier.

Ud fra en proportionalitetsbetragtning bør der indføres ammoniakreducerende tiltag der koster mindre en 100 kr./kg N.

Luftrensning og forsyning

Ansøger har fravalgt at indsætte luftrensning og gylleforsyning i staldene ud fra en proportionalitetsbetragtning. Da ansøgningen lever op til det vejledende BAT niveau, er der ikke foretaget yderligere økonomiske konsekvensberegninger på øvrige teknikker.

Struer Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 24) Alle tre gyllebeholdere skal være forsynet med teltoverdækning.
- 25) Løbe-drægtighedsstalden skal være forsynet med et gyllekølingsanlæg i de 2.500 m² gyllekanaler.
- 26) Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 249.660 kWh.
For at nå den planlagte reduktion i ammoniakemissionen på 10,88 %, skal der i gennemsnit over året køles med mindst 11,4 W/m².
Varmepumpen skal derfor kunne levere en køleeffekt på mindst 28.500 W = 28,5 KW
- 27) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8.760 timer/år ved en køleeffekt på 28,5 Kw.
- 28) Etableres en pumpe med større køleeffekt kan driftstiden reduceres tilsvarende, jf. følgende formel, hvor der tages udgangspunkt i en pumpe på 60 KW: $28,5 \text{ KW} / 60 \text{ KW} \times 8.760 \text{ timer} = 4.161 \text{ timer/år}$.
- 29) Der skal være tæller til registrering af timeforbrug og kW forbrug på varmepumpen til dokumentation af driftstiden. Den månedlige driftstid og kW forbrug skal indføres i driftsjournalen.
- 30) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop. Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Det skal indføres i driftsjournalen hvornår der er foretaget vedligehold af gyllekølingsanlægget og hvad der evt. er foretaget for at rette fejl og mangler.

7.7 Kommunens samlede vurdering af anvendelse af BAT

Struer Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og ved efterlevelse af de stillede vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik, set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

På baggrund af ovenstående stilles ikke skærpende vilkår

8. Alternative løsninger og 0-alternativ

Miljøteknisk redegørelse

Et 0-alternativ til nærværende projekt er ikke relevant,

Vurdering

Det er Struer Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning.

Med hensyn til gener for nærmeste naboer med udvidelsen set i forhold til 0-alternativet, er det Struer Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for omboende. Vurderingen af generne i forhold til lugt, støv, støj m.v. fremgår af tidligere afsnit.

På baggrund af ovenstående stilles ikke skærpende vilkår.

9. Husdyrbrugets ophør

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, fodersilo og halmlænge blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholdere blive fjernet når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, eller beholderne vil blive anvendt til opbevaring af gylle fra andre ejendomme.

Vurdering

Struer Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretages de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare. Det skal sikres, at ejendommen ikke bliver tilholdssted for eksempelvis rotter, og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende stand.

Struer Kommune vurderer at nævnte tiltag sammen med det stillede vilkår er tilstrækkeligt til at sikre mod eventuel forureningsfare ved ophør.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 31) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
  - Hvis husdyrbrugets gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes eller vedligeholdes.

- Foderbeholdere og -anlæg skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden skal orienteres om husdyrbrugets ophør.

10. Egenkontrol og dokumentation

I dette kapitel beskrives og vurderes hvordan ansøger gennemfører egenkontrol. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkår i miljøgodkendelsen er overholdt.

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en beskrivelse af de registreringer og kontroller husdyrbruget udfører. Derudover er der indsendt en beredskabsplan, som beskriver forholdsregler i situationer, hvor der opstår et uheld på bedriften. Beredskabsplanen er godkendt af Struer Kommune.

En nærmere beskrivelse af management og egenkontrol fremgår af afsnit 7.1.

Den lovpligtige 10 års beholderkontrol gennemføres, hvor gyllebeholderen kontrolleres af særligt uddannet personale.

Vurdering

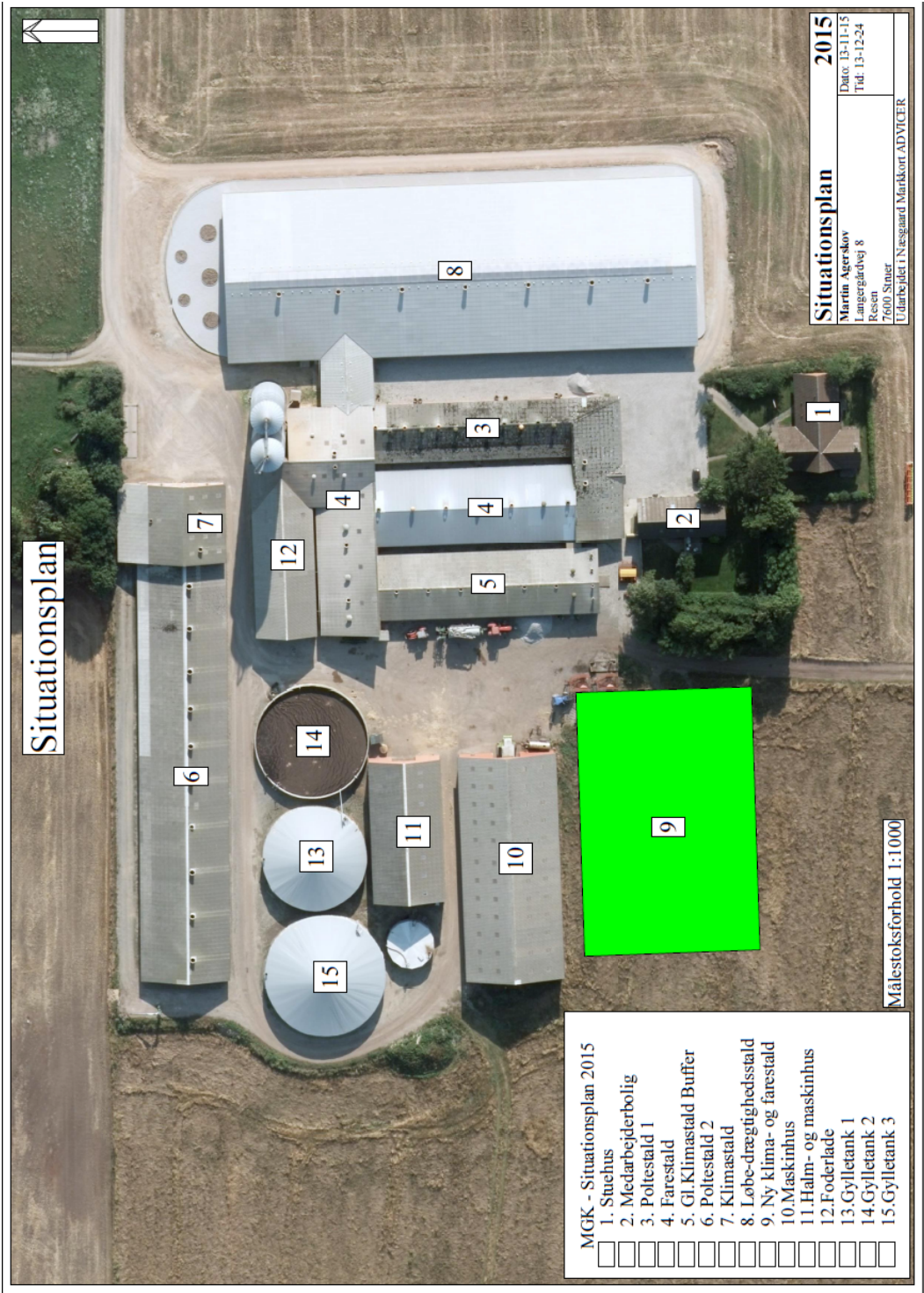
Af ovenstående fremgår, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt, stilles yderligere en række egenkontrolvilkår.

Struer Kommune vurderer, at bedriftens beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 32) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 33) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen opgjort for hvert planår.
- 34) Mindst én gang hvert kvartal skal husdyrbrugets forbrug af energi og vand registreres. Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 35) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.

Bilag 1 - Anlægsoversigt

Bilag 2 - Transportveje

Transportveje for dyr og foder

Tegnforklaring

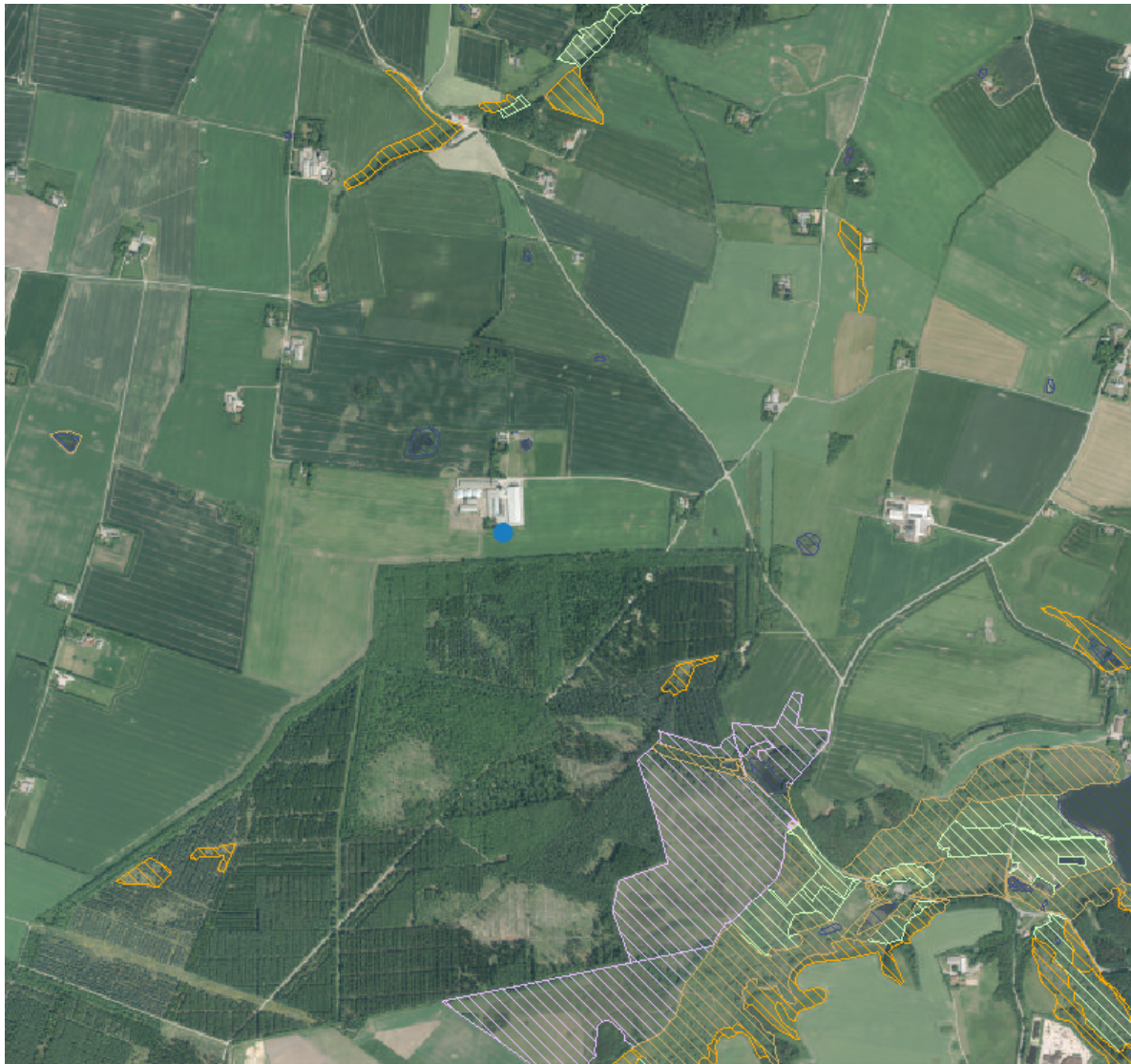
- Udbringningsarealer
- Kommunegrænsen

Transportveje for husdyrgødning og korn

Bilag 3 – Beskyttede naturområder

Tegnforklaring

- Beskyttede vandløb
- Beskyttede naturtyper
- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

Bilag 4. Opbevaringskapacitet

Tabel.4 Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gylletank 1	1981	2.000	Dug	Gyllevognens pumpe
Gylletank 2	1991	2.000	Dug	Gyllevognens pumpe
Gylletank 3	2001	3.000	Dug	Gyllevognens pumpe
Kanaler i eksisterende stald		2.800		
Kanaler i ny stald		1.000		
Lejet gyllebeholder- Makholmvej 49	1987	1.500	Flydelag	Gyllevognens pumpe
I alt		12.300		

Organisk gødning - produktion og forbrug Høstår: 2015

Helle Kalkrup · Industrivej 53 · 7620 Lemvig ·

cvr: _____

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N
<i>CHR-nr./Besæt.nr: /</i>					
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1.200,0 Stk		31,2	630	3.049
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast	2.000,0 Stk		26,5	552	2.531
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	5.000,0 Stk		25,9	559	2.286
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast	3.500,0 Stk		80,2	1.634	7.823
Smågrise, Toklimast., delvis spaltegulv	23.400,0 Stk		103,4	2.957	10.076
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st.,In..	1.350,0 Årsdyr		214,8	5.468	21.195
Årssøer, farestald, Fare st., kassesti, delvis sp.	1.350,0 Årsdyr		92,0	2.322	9.059
			574,1	14.121	56.017
I alt			574,1	14.121	56.017

Lager: Gylle	Kapacitet: tons														
Gødningsmængde pr. måned (tons)	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	1.199	1.161	1.199	1.161	1.199	1.199	1.053	1.199	1.161	1.199	1.161	1.199			
Vandtilførel	102	99	102	99	102	102	92	102	99	102	99	102	173	167	173
Opsamllet mæsnede	1.301	1.259	1.301	1.259	1.301	1.301	1.175	1.301	1.259	1.301	1.259	1.301	173	167	173
Modtaget															
Fordelt															
Ålsat															
Flytninger (inlem)															
Slutmængde	1.301	2.560	3.862	5.121	6.422	7.723	8.899	10.200	11.459	12.760	14.019	15.321	15.493	15.861	15.833

12 mdr. produktion gylle inkl. nedbør og spildevand 15.321 m³

Opbevaringskrav – 9 mdr. 11.491 m³

Oplyst opbevaringskapacitet 12.400 m³ ~ 9,6 mdr.'s opbevaringskapacitet

